

Rapport

Datum: 12 april 2006

Rapportnummer: 2006/145

Klacht

Verzoekers klagen erover dat medewerkers van het regionale politiekorps Drenthe vanaf begin 2004 tot het moment dat verzoekers zich met hun klachten tot de politie hebben gewend:

eenzijdig hebben opgetreden bij meldingen van overlast door verzoekers en hun burens;

de burens niet hebben aangesproken op hun verantwoordelijkheid en gedrag.

Voorts klagen verzoekers erover dat:

de korpsbeheerder hun brief van 20 september 2004 gericht aan de wijkchef niet aan het klachtdossier heeft toegevoegd;

de behandeling van hun klachten te lang heeft geduurd en dat hun geen verdagingsberichten zijn gestuurd.

Ten slotte klagen verzoekers erover dat de Klachtencommissie politie Drenthe:

hun brief van 28 oktober 2004 gericht aan de klachtencommissie niet aan het klachtdossier heeft toegevoegd;

hun klachten heeft gereduceerd tot twee klachten, terwijl verzoekers hadden aangegeven te willen vasthouden aan vijf klachten.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekers hebben sinds mei 2004 problemen met hun burens. Uit de mutaties blijkt dat zowel verzoekers als hun burens sindsdien geregeld bij het regionale politiekorps Drenthe (verder ook wel: de politie) melding hebben gemaakt van met name geluidsoverlast door de burens, waarbij het aantal meldingen van de burens dat van verzoekers in aantal overtrof. Naar aanleiding van de meldingen van de burens is de politie meerdere keren ter plaatse gegaan, waarbij meestal eerst is gesproken met de burens, daarna met verzoekers. De politie is een keer ter plaatse gegaan naar aanleiding van een door verzoekers gedane melding, waarbij is gesproken met de burens. Uit hetgeen in de mutaties is opgenomen blijkt voorts dat de actie van de politie naar aanleiding van de meldingen voornamelijk bestond uit het aanhoren van de verhalen van de betrokkenen en het trachten te sussen van de situatie door bemiddelend op te treden teneinde te voorkomen dat de situatie tussen de burens zou escaleren en dat er herhaaldelijk is gestuurd richting een bemiddelingsgesprek om een oplossing te bewerkstelligen. Gemuteerd was verder dat politieambtenaar He. als wijkagent op een gegeven moment bemiddeling tussen beide

buren heeft voorgesteld. De burenen waren daartoe bereid en verzoekers in eerste instantie ook. Na een voorbereidend gesprek met politieambtenaar He. hebben verzoekers er van afgezien, omdat ze geen bemiddeling wilden zolang de burenen hun in verzoekers ogen strafbare gedrag niet beëindigen.

2. Op 20 augustus 2004 heeft verzoeker aangifte gedaan van burengerucht (zie Achtergrond, onder 1.), welke aangifte op 26 augustus 2004 werd opgelegd, omdat het Openbaar Ministerie van mening was dat een probleem als dit niet via het strafrecht dient te worden opgelost.

3. Op 4 augustus 2004 hebben verzoekers een tien pagina's tellende klachtbrief gestuurd naar de politie, met een bijlage van zeven pagina's. In de klachtbrief hebben verzoekers de volgende zes klachtonderdelen naar voren gebracht: het niet opnemen van de aangifte van verzoekers van burengerucht (1) (zie Achtergrond, onder 1.), het verstrekken van onjuiste informatie over het doen van aangifte (2), het onprofessioneel handelen van de politie door niet op te treden waar nodig (3), het niet-nakomen van beloften en toezeggingen (4), willekeurig en inconsequent politieoptreden (5), het politie onwaardig gedrag van politieambtenaar La. (6). Verder schreven verzoekers onder meer dat politieambtenaar Bo. op een gegeven moment een bemiddelend gesprek had voorgesteld en dat ze uiteindelijk niet zijn ingegaan op de door politieambtenaar He. voorgestelde bemiddeling. Tot slot schreven verzoekers dat zij, dan wel hun intermediair, in de periode van 15 augustus tot 14 september 2004 in verband met vakantie afwezig zou(den) zijn.

4. De politie heeft de ontvangst van de klacht op 18 augustus 2004 schriftelijk bevestigd, naar aanleiding waarvan verzoekers de klachtencoördinator op 13 september 2004 schriftelijk hebben verzocht hun klacht niet door politieambtenaar Op. af te laten doen. Op 14 september 2004 heeft politieambtenaar M. met verzoeker gesproken over de klachten, waarna verzoekers hem per brief van 20 september 2004 hebben verzocht de klachten voor te leggen aan de Klachtencommissie politie Drenthe (verder: de klachtencommissie). Op 25 september 2004 heeft politieambtenaar M. een rapport opgesteld van hetgeen hij ten aanzien van de klacht had ondernomen, waarin stond vermeld dat hij als bijlage onder meer de brief van 20 september 2004 van verzoekers voegde. Nadat verzoekers van de klachtencommissie bij de uitnodiging voor de hoorzitting stukken toegestuurd hadden gekregen, hebben zij de commissie op 28 oktober 2004 geschreven dat hun brief van 20 september 2004 daarbij ontbrak en hebben zij de commissie een afschrift van die brief gestuurd met de vraag die alsnog in het klachtdossier te voegen.

5. Op 11 november 2004 heeft verzoeker de klacht van verzoekers op de hoorzitting van de klachtencommissie toegelicht.

Uit het verslag van de hoorzitting blijkt dat de voorzitter van de klachtencommissie herhaaldelijk heeft doorgevraagd om vast te kunnen stellen wat de essentie van de klacht was en wat de verwachtingen ten aanzien van de politie waren. Verder blijkt uit het verslag

dat verzoeker had opgemerkt dat de afhandeling van zijn klacht de daarvoor toegestane termijn had overschreden en dat hij daarover niet was geïnformeerd.

Blijkens het verslag heeft politieambtenaar He. ter zitting verklaard dat hij op 23 juni 2004 te maken kreeg met de problemen tussen verzoekers en hun burens. He. verklaarde dat hem was gebleken dat er veel politiebemoeienis was geweest, maar dat er nog niet was bemiddeld. Volgens He. stemden de burens in met een bemiddelingsgesprek, maar hadden verzoekers ervan afgezien nadat hij op hun verzoek een informatief gesprek met hen daarover had gevoerd, omdat verzoekers geen vertrouwen hadden in bemiddeling. Desgevraagd verklaarde He. dat het slechts op toeval berustte dat er wel op meldingen van de burens en pas later op die van verzoekers was gereageerd, en dat er daarbij geen sprake was van opzet.

Verzoeker heeft tijdens de zitting daarover verteld dat bemiddeling niet wenselijk was zolang de overtredingen van de burens niet werden aangepakt. Verder heeft verzoeker tijdens de zitting verklaard dat hij zijn zesde klachtonderdeel over politieambtenaar La. wilde laten vervallen en dat hij de overige onderdelen wilde handhaven.

Volgens het verslag heeft de voorzitter het vervolg van de procedure uiteengezet aan het einde van de hoorzitting.

6. In haar advies van 25 november 2004 vermeldde de klachtencommissie dat de vijf overgebleven klachtonderdelen in overleg met verzoeker waren samengevoegd tot de klachten dat de politie geen aangifte wilde opnemen en dat er eenzijdig was opgetreden. De klacht over de aangifte heeft de klachtencommissie gegrond verklaard en de klacht over het eenzijdig optreden ongegrond omdat zij verzoekers stelling hierover onvoldoende onderbouwd vond, waarbij de commissie opmerkte dat de politie geen enkel belang zou hebben bij een partijdige opstelling. Voorts heeft de klachtencommissie opgemerkt dat een situatie waarbij twee burens over en weer problemen met elkaar hebben, eigenlijk alleen kan worden opgelost als de betrokken partijen weer on speaking terms met elkaar komen. Om dit te bereiken helpt een bemiddelingsgesprek, zoals politieambtenaar He., had voorgesteld beter dan de strafrechtelijke weg, volgens de klachtencommissie.

In de opsomming van de bij het onderzoek betrokken stukken in het advies van de klachtencommissie wordt onder f. het rapport van politieambtenaar M. van 25 september 2004 met (niet nader gespecificeerde; N.o.) bijlagen vermeld. Onder s. staat vermeld een (ongedateerde; N.o.) brief van de intermediair aan de klachtencoördinator, waarin hij hem vraagt de klacht niet door politieambtenaar Op. af te laten doen.

7. In zijn klachtafhandelingsbrief van 20 december 2004 heeft de korpsbeheerder het oordeel van de klachtencommissie ten aanzien van beide klachtonderdelen overgenomen.

8. Verzoekers hebben zich op 10 januari 2005 tot de Nationale ombudsman gewend, omdat ze het niet eens waren met de reactie van de korpsbeheerder. Op 17 juni 2005 hebben verzoekers de Nationale ombudsman telefonisch laten weten niet in te gaan op de namens hem gedane suggestie om een bemiddelingsgesprek met de politie aan te gaan om tot afspraken te komen. Tijdens voornoemd telefoongesprek was vervolgens afgesproken op welke klachten het onderzoek van de Nationale ombudsman zich zou richten.

I. Ten aanzien van het eenzijdig optreden

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat politieambtenaren vanaf eind mei 2004 tot begin augustus 2004, het moment dat verzoekers zich met hun klachten tot de politie hadden gewend, eenzijdig hebben opgetreden bij de problemen tussen verzoekers en hun burens, omdat de politie alleen heeft gereageerd op de meldingen van de burens en niet op die van verzoekers.

2. De korpsbeheerder liet de Nationale ombudsman in reactie op de klacht per brief van 4 augustus 2005 weten dat hij de klacht ongegrond acht, omdat er volgens hem geen sprake is geweest van eenzijdig politieoptreden.

De korpsbeheerder stelde dat uit de mutaties naar voren komt dat de politie ruimschoots tijd en aandacht heeft besteed aan de kwestie, waarbij hij er in het bijzonder aan refereerde dat de wijkagent heeft getracht een oplossing voor het probleem te bewerkstelligen door bemiddeling voor te stellen. De korpsbeheerder betreurde het dat dit voorstel door verzoekers was afgewezen, omdat het aan verzoekers en hun burens zelf is om samen tot een oplossing te komen. Dergelijke problemen zijn volgens de korpsbeheerder veelal niet door de politie op te lossen.

De korpsbeheerder gaf aan de indruk te hebben dat bij verzoekers het beeld van eenzijdig optreden is ontstaan doordat de meeste meldingen afkomstig waren van de burens en het gebruikelijk is dat eerst wordt gesproken met de melder. De korpsbeheerder merkte in dit verband op dat er vervolgens veelal met verzoekers is gesproken.

Gelet op alle meldingen, rapportages en de aard van de problemen is de korpsbeheerder van mening dat de politie niet eenzijdig heeft opgetreden.

3. Op 30 oktober 2005 schreven verzoekers in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder dat de politie de problematiek ten onrechte heeft benaderd vanuit de invalshoek van een burenruzie, nu de problemen werden veroorzaakt door de herhaaldelijke overtreding van artikel 431 van het Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond, onder 1.) door de burens. Voorts stelden verzoekers dat zij de wijkagent vooral zien als een politieambtenaar en in veel mindere mate als een maatschappelijk

werker. De politie heeft direct gereageerd op meldingen (overdag) van vermeende geluidsoverlast door verzoekers, maar heeft niet gereageerd op de nachtelijke meldingen van verzoekers over overlast door de burens volgens verzoekers. Verzoekers gaven aan dat de politie hiervoor als reden gaf dat ze 's nachts niets mogen doen. Echter, ook de daaropvolgende dag heeft de politie niets met de nachtelijke meldingen gedaan, aldus verzoekers, waardoor er naar hun mening sprake is geweest van eenzijdig politieoptreden, hetgeen een escalerend effect kan hebben.

Wat betreft de door hun afgewezen bemiddeling merkten ze op dat ze niet hebben willen onderhandelen met de burens over het beëindigen van het door de burens herhaaldelijk gepleegde strafbare feit jegens hen. Verder vermeldden verzoekers dat ze hebben gesproken met het maatschappelijk werk over bemiddeling, maar dat het maatschappelijke werk zijn inmenging heeft gestaakt.

4. Op 6 december 2005 verklaarde politieambtenaar M. telefonisch tegenover de onderzoekster van het Bureau Nationale ombudsman dat het bij burenruzies gebruikelijk is dat de wijkagent probeert te bemiddelen en dat bijvoorbeeld het maatschappelijk werk wordt ingeschakeld als die poging geen resultaat heeft.

M. verklaarde dat hem uit de mutaties was gebleken dat zowel op meldingen van verzoekers als van hun burens was gereageerd waarbij regelmatig met beide betrokken partijen was gesproken, dat de politie meermalen ter plaatse was geweest, dat er meermalen was getracht tot bemiddeling te komen en dat het door de politie ingeschakelde maatschappelijk werk tevergeefs had bemiddeld.

5. Politieambtenaar He., die als wijkagent bij de zaak betrokken was, verklaarde op 6 december 2005 telefonisch tegenover de onderzoekster van het Bureau Nationale ombudsman dat er in geval van een burenruzie eerst een aantal keren ter plaatse wordt gegaan naar aanleiding van meldingen mits daar voldoende capaciteit voor beschikbaar is en anders wordt er daartoe een afspraak gemaakt. Dit geldt volgens He. ook voor nachtelijke meldingen. Alhoewel bij geluidsoverlast veelal eerst met de melders wordt gesproken en daarna met de veroorzaker, had He. begrepen dat het in dit geval een keer andersom is geweest, waar He. weliswaar geen verklaring voor had maar waar volgens hem niets achter gezocht moet worden.

Over de bemiddeling verklaarde He. dat hij op zijn vrije avond op hun verzoek met verzoekers is gaan praten ter voorbereiding op een bemiddelingsgesprek, maar dat verzoekers uiteindelijk aangaven geen bemiddeling te willen zolang de burens hun gedrag niet veranderden. Naar He. had begrepen had een collega al eerder tevergeefs bemiddeling voorgesteld. Of de bemiddelingspogingen van het nadien door de politie ingeschakelde maatschappelijk werk resultaat hebben gehad was He. niet bekend.

Voorts verklaarde He. dat de ervaring leert dat het volgen van de strafrechtelijke weg veelal geen oplossing biedt ingeval van een burenruzie, maar juist leidt tot een verergering van de situatie.

6. In hun reactie van 13 januari 2006 op de verklaringen van de betrokken ambtenaren M. en He. schreven verzoekers dat die ambtenaren er ten onrechte nog steeds van uit gaan dat het om een burenruzie gaat, waarbij over het hoofd wordt gezien dat het gaat om een door burenen herhaaldelijk gepleegd strafbaar feit. Verzoekers gaven aan niet in te zien hoe er vanuit die invalshoek bemiddeld kan worden tussen een dader en een benadeelde. Verzoekers hebben de hoop dat de burenen hun gedrag staken als ze daarop door de politie worden aangesproken op de strafbaarheid daarvan.

Tot slot merkten verzoekers op dat zij niet waren ingegaan op het bemiddelingsvoorstel van het maatschappelijk werk omdat het maatschappelijk werk hun niet duidelijk had kunnen maken wat er bemiddeld moest worden.

Beoordeling

7. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een voortgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

8. Alhoewel er volgens verzoekers geen sprake is van een burengeschil, maar uitsluitend van door de burenen begane strafbare feiten, is de Nationale ombudsman van mening dat de term "burenruzie" van toepassing is op de situatie van verzoekers en hun burenen. Er is immers sprake van meldingen over en weer en het niet meer op normale wijze daarover kunnen communiceren met elkaar.

9. In het algemeen merkt de Nationale ombudsman op dat het voor de politie in geval van een burenruzie veelal niet mogelijk is een afdoende en voor beide partijen bevredigende situatie te bewerkstelligen. Vaak wordt de politie uiteindelijk als partij bij een dergelijk conflict betrokken, waarbij de politie een eenzijdig dan wel partijdig optreden in het geschil wordt verweten.

Bij het beoordelen van politieoptreden bij burenruzies vindt de Nationale ombudsman het met name van belang dat de politie in ieder geval heeft getracht bemiddeling op gang te brengen, omdat de Nationale ombudsman van mening is dat een dergelijk conflict alleen kan worden opgelost door de betrokkenen zelf. Daarbij moet worden bedacht dat wanneer een van de betrokken partijen - los van de schuldvraag - niet openstaat voor een oplossing, de politie geen oplossing kan forceren.

De Nationale ombudsman betreft bij de beoordeling van het politieoptreden bij burenruzies ook de bereidheid van verzoeker om tot een oplossing te komen. De Nationale ombudsman is namelijk van oordeel dat er in het kader van een burenruzie ook van de betrokken burgers de nodige inspanningen mogen worden verwacht om het burengeschil

op te lossen in verband met het beroep dat zij doen op de politie.

10. Tijdens zijn onderzoek is voor de Nationale ombudsman het volgende vast komen te staan wat betreft de feiten en omstandigheden.

Uit de mutaties blijkt dat de burens meer meldingen hebben gedaan bij de politie dan verzoekers en dat de politie naar aanleiding van de meldingen van de burens geregeld ter plaatse is gegaan om met beide betrokkenen te praten. De politie is een keer ter plaatse gegaan naar aanleiding van een door verzoekers gedane melding.

De korpsbeheerder was van mening dat er geen sprake was van eenzijdig optreden omdat uit de mutaties blijkt dat de politie veel tijd en aandacht had besteed aan de meldingen over en weer. Bovendien was er door de politie een poging tot bemiddeling ondernomen, waarbij de korpsbeheerder betreurde dat bemiddeling was afgewezen.

Verzoekers vinden het onterecht dat hun problemen met de burens worden betiteld als burenruzie, nu het volgens hen een strafrechtelijke kwestie betreft. Verzoekers stellen dat de politie wel heeft gereageerd op de meldingen van de burens en niet op die van verzoekers. Verzoekers gaven aan niet te hebben meegewerkt aan bemiddeling omdat zij daar het nut niet van in zagen zolang de burens niet ophielden met het plegen van strafbare feiten jegens hen.

11. Ten aanzien van de vastgestelde feiten en omstandigheden overweegt de Nationale ombudsman dat de politie geregeld heeft gereageerd - in die zin dat ze ter plaatse zijn gegaan - op meldingen van de burens en in mindere mate op die van verzoekers. De vraag of de politie zich voldoende onpartijdig heeft opgesteld valt echter niet te beantwoorden door een rekenkundige vergelijking van de wijze waarop op de meldingen van verzoekers en van hun burens is gereageerd.

Het gegeven dat de politie doorgaans anders heeft gereageerd op meldingen van verzoeker, wil nog niet zeggen dat de politie daarmee eenzijdig heeft opgetreden en de meldingen van verzoekers niet serieus zou hebben genomen. Uit de mutaties en uit hetgeen de korpsbeheerder en twee van de betrokken ambtenaren hebben aangegeven, leidt de Nationale ombudsman af dat de politie de meldingen van verzoekers wel degelijk serieus heeft genomen nu er naar aanleiding van hun meldingen geregeld contact is geweest, hetzij telefonisch, hetzij persoonlijk.

Voorts is tijdens het onderzoek gebleken dat de politie een bemiddelingsgesprek heeft voorgesteld, maar dat dit vanwege verzoekers niet was doorgegaan. Ook een bemiddelingspoging door het maatschappelijke werk was gestrand, vanwege de opstelling van verzoekers. Verzoekers wilden evenmin meewerken aan het voorstel van de Nationale ombudsman om met de politie in gesprek te gaan.

12. Gelet op hetgeen de Nationale ombudsman onder 11. heeft overwogen, is hij van oordeel dat niet is gebleken van handelen in strijd met het verbod van vooringenomenheid, nu de politie heeft gedaan wat in het algemeen in geval van een burenruzie van haar mag worden verwacht. Er is geen sprake geweest van eenzijdig politietoededen, nu ook de meldingen van verzoeker serieus zijn behandeld door de politie. Voorts heeft de politie getracht te bemiddelen. Alle bemiddelingspogingen zijn echter tevergeefs geweest omdat verzoekers hieraan niet mee hebben willen meewerken. De politie kan dan ook geen partijdigheid worden verweten.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het aanspreken van de burenen

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat politieambtenaren vanaf eind mei 2004 tot begin augustus 2004, het moment dat verzoekers hebben geklaagd bij de politie de burenen niet hebben aangesproken op hun verantwoordelijkheid en gedrag. Verzoekers zijn van mening dat de burenen hierdoor de gelegenheid krijgen hun ongewenste gedrag jegens verzoekers voort te zetten.

2. Ten aanzien van deze klacht refereerde de korpsbeheerder in zijn reactie van 4 augustus 2005 aan hetgeen hij ten aanzien van de eerste klacht had opgemerkt, waaruit hij concludeerde dat getracht is beide partijen op hun gedrag aan te spreken en hun is verzocht hun gedrag aan te passen zodat er weer een leefbare situatie zou ontstaan. De korpsbeheerder achtte de klacht ongegrond.

3. In hun reactie van 30 oktober 2005 gaven verzoekers aan dat de burenen niet zijn aangesproken op hun verantwoordelijkheden en hun gedrag nu de politie niet heeft gereageerd op de (nachtelijke) meldingen van verzoekers. Verzoekers gaven verder aan dat zij in feite door de politie ook nooit zijn aangesproken op hun gedrag, omdat daartoe geen reden was.

4. Politieambtenaar M. verklaarde op 6 december 2005 telefonisch hierover dat hem uit de mutaties weliswaar was gebleken dat er geregeld ter plaatse was gegaan en met de betrokken partijen was gesproken, maar dat hij niet weet of er daarbij van "aanspreken" sprake was geweest.

5. Telefonisch heeft politieambtenaar He. hierover op 6 december 2005 verklaard dat de burenen naar aanleiding van meldingen van verzoekers zijn aangesproken over geluidsoverlast en dat hij dat zelf ook een keer gedaan heeft. He. kon daarbij op dat moment niet aangeven wanneer dat was geweest. Wat betreft de meldingen over verzoekers merkte He. op dat hij niet in zag hoe je iemand kunt aanspreken op de door hem veroorzaakte "woongeluiden".

6. In hun reactie van 13 januari 2006 op de verklaringen van beide ambtenaren gaven verzoekers aan dat zij niet wisten dat He. de burens zou hebben aangesproken op hun gedrag.

Beoordeling

7. Het vereiste van professionaliteit brengt mee dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep dienen te handelen. Dit vereiste houdt in dat van politieambtenaren wordt verwacht dat zij burgers op hun gedrag en verantwoordelijkheid aanspreken indien en voor zover te verwachten is dat een dergelijke aanpak het beste resultaat zal opleveren.

8. Het is de Nationale ombudsman tijdens het onderzoek gebleken dat de korpsbeheerder van mening is dat beide partijen zijn aangesproken op hun gedrag, dat politieambtenaar M. niet kon zeggen of er in de gesprekken met beide partijen van "aanspreken" sprake was geweest en dat politieambtenaar He. aangaf dat hij zelf de burens een keer op hun gedrag had aangesproken en dat er geen aanleiding was geweest verzoekers op hun gedrag aan te spreken. Verzoekers stelden dat ze zelf nooit op hun gedrag zijn aangesproken en dat het hun niet bekend was dat He. de burens een keer had aangesproken.

Uit de mutaties is de Nationale ombudsman niet duidelijk geworden of er in het kader van de gesprekken die de politie met de betrokkenen heeft gevoerd sprake is geweest van "aanspreken". Uit hetgeen in de mutaties is opgenomen over de gevoerde gesprekken blijkt dat de politie de verhalen van betrokkenen heeft aangehoord en heeft getracht de situatie te sussen door bemiddelend op te treden en te voorkomen dat de situatie tussen de burens zou escaleren en dat er herhaaldelijk is gestuurd richting een bemiddelingsgesprek teneinde een oplossing te bewerkstelligen.

9. Alhoewel niet met zekerheid valt te zeggen of er sprake is geweest van het aanspreken van de burens (en van verzoekers), is wel vast komen te staan dat de politie herhaaldelijk met de burens (en met verzoekers) serieus heeft gesproken over de situatie. Mede gelet op hetgeen de Nationale ombudsman ten aanzien van klachtonderdeel I heeft overwogen, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie in dezen op de juiste wijze is opgetreden en aldus heeft getracht een herstel van de relatie tussen de burens te stimuleren. De Nationale ombudsman is tot de conclusie gekomen dat de politie niet heeft gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit door haar handelen niet te hebben gericht op het "aanspreken" van een of beide betrokkenen, maar op bemiddelend optreden omdat de politie daar terecht meer resultaat van verwachtte.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Ten aanzien van de brief van 20 september 2004

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat de korpsbeheerder hun brief van 20 september 2004, die was gericht aan politieambtenaar M., niet aan het klachtdossier heeft toegevoegd. Althans, de betreffende brief bevond zich niet bij de stukken die verzoekers van de klachtencommissie hadden ontvangen ter voorbereiding op de hoorzitting.

2. De korpsbeheerder kwam op 4 augustus 2005 tot ongegrondverklaring van deze klacht omdat de brief volgens hem wel onderdeel uitmaakte van het klachtdossier. De korpsbeheerder kwam tot deze conclusie omdat de brief van 20 september 2004 als bijlage staat vermeld bij het rapport van politieambtenaar M. van 25 september 2004 en omdat de klachtencommissie onder f. in het overzicht van de bij het onderzoek betrokken stukken, dat rapport met de daarbij behorende bijlagen heeft genoemd.

3. Op 30 oktober 2005 lieten verzoekers weten dat zij zich hadden vergist en dat de klacht derhalve ongegrond is.

Beoordeling

4. Nu uiteindelijk onbetwist is dat de korpsbeheerder de brief van verzoekers van 20 september 2004 aan het klachtdossier had toegevoegd, mist de klacht feitelijke grondslag.

IV. Ten aanzien van de klachtafhandelingstermijn en verdagingsberichten

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat de interne klachtafhandeling door de politie te lang heeft geduurd, nu hun op 4 augustus 2004 ingediende klacht eerst op 20 december 2004 was afgehandeld. Tevens klagen verzoekers erover dat hun geen verdagingsberichten zijn gestuurd.

Verdagingsberichten

2. Wat betreft de verdagingen merkte de korpsbeheerder in zijn reactie van 4 augustus 2005 op dat er geen sprake is geweest van opschortende omstandigheden aan de zijde van de politie en dat er vanwege verzoekers slechts sprake is geweest van een beperkte termijnoverschrijding bij de behandeling van een uitgebreide klacht. Voorts stelde de korpsbeheerder dat de voorzitter van de klachtencommissie verzoekers er aan het einde van de hoorzitting op heeft gewezen dat het oordeel van de korpsbeheerder nog zo'n zes tot acht weken op zich zou laten wachten, waarmee verzoekers akkoord waren gegaan.

3. Over de door de voorzitter van de klachtencommissie gedane mededeling merkten verzoekers in hun brief van 30 oktober 2005 op dat ze die slechts voor kennisgeving hadden aangenomen; van instemming was daarbij geen sprake geweest.

Termijn

4. Betreffende de termijnoverschrijding constateerde de korpsbeheerder in zijn brief van 4 augustus 2005 dat de klachtafhandeling achttien in plaats van de wettelijk maximaal toegestane veertien weken had geduurd. Desalniettemin achtte de korpsbeheerder de klacht niet gegrond omdat de politie hierover niets te verwijten was nu het een uitgebreide klacht van zeventien pagina's betrof, er veel ambtenaren bij betrokken waren en het klachtgesprek met politieambtenaar M. vanwege de vakanties van verzoekers en hun intermediair eerst op 14 september 2004 had kunnen plaatsvinden. Bovendien, zo merkte hij op, waren verzoekers door de vertraging niet in hun belangen geschaad.

5. Verzoekers lieten in reactie hierop op 30 oktober 2005 weten dat de klachtafhandeling bijna twintig weken had geduurd, zodat er ook sprake was geweest van overschrijding van de veertien-weken-termijn als hun drie-weken-durende vakantie buiten beschouwing zou worden gelaten. Voorts merkten verzoekers op dat hun klachtbrief slechts uit tien pagina's bestond.

Beoordeling

6. Op grond van de wet (zie Achtergrond, onder 2.) is de maximale klachtafhandelingstermijn voor de politie veertien weken als er een klachtadviescommissie wordt ingeschakeld, welke termijn met maximaal vier weken kan worden verlengd en waarover de klager dan schriftelijk moet worden bericht. Verder uitstel is alleen mogelijk onder opgaaf van redenen en met instemming van de klager, waarbij het bestuursorgaan bovendien een zo kort mogelijke nieuwe termijn moet noemen.

7. In de Klachtenregeling politie Drenthe (verder: de klachtenregeling) (zie Achtergrond, onder 3.) wordt een kortere termijn gehanteerd, nu daarin is bepaald dat de politie klachten binnen tien weken moet afdoen. Verdaging van ten hoogste vier weken is toegestaan, waarover de klager schriftelijk, onder opgaaf van redenen, dient te worden ingelicht. De afhandeling van de klacht kan alleen langer duren als zowel de klager als de beklagde ambtenaar daarmee instemmen blijkens de toelichting op de klachtenregeling.

Verdagingsberichten

8. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit vereiste brengt met zich mee dat het bestuursorgaan de klager informeert indien er sprake is van verdaging van de klachtafhandeling.

9. Onbetwist is dat de korpsbeheerder geen verdagingsberichten heeft gestuurd. De korpsbeheerder voert als reden voor zijn ongegrondverklaring aan dat het een uitgebreide klacht betrof, dat de overschrijding van de termijn beperkt was en dat de vakantie van (de

intermediair van) verzoekers een vertragende factor geweest was. Daarnaast, zo stelde de korpsbeheerder, waren verzoekers door de voorzitter van de klachtencommissie erover geïnformeerd dat een oordeel van de korpsbeheerder nog niet binnen zes tot acht weken was te verwachten en waren verzoekers daarmee akkoord gegaan en waren zij niet in hun belangen geschaad. Verzoekers ontkenden niet dat de voorzitter een dergelijke mededeling had gedaan, maar waren van mening dat daarmee niet had kunnen worden volstaan en dat er geen sprake was geweest van instemming.

10. De Nationale ombudsman is van mening dat de door de korpsbeheerder aangevoerde argumenten geen hout snijden. Zowel in de wet als in de klachtenregeling is bepaald dat verzoekers schriftelijk moeten worden geïnformeerd als er sprake is van verdaging van de interne klachtafhandelingsprocedure. Uitzonderingen hierop, om welke reden dan ook, zijn niet toegestaan. De door de voorzitter gedane mondelinge mededeling kan niet worden aangemerkt als een verdagingsbericht. Door verzoekers niet schriftelijk te informeren over de verdaging, heeft de politie gehandeld in strijd met het beginsel van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Termijn

11. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat een bestuursorgaan slagvaardig en met voldoende snelheid dient op te treden en dat klachten in beginsel binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijnen dienen te worden afgehandeld.

12. Vaststaat dat de korpsbeheerder er bijna twintig weken over heeft gedaan om de klacht af te handelen en dat de maximale termijn die de politie zichzelf in de klachtenregeling heeft opgelegd veertien weken bedraagt. Het gegeven dat er geen verdagingsberichten zijn gestuurd, neemt niet weg dat de termijnoverschrijding desalniettemin behoorlijk zou kunnen zijn, mits, zoals hierboven onder 6. en 7. is beschreven, de klager (en de beklaagde) daarmee hebben ingestemd. Niet gebleken is dat verzoekers om instemming is gevraagd en dat die is gegeven. Noch uit de reactie van de korpsbeheerder, het verslag van de hoorzitting of de reactie van verzoekers is gebleken dat de mededeling van de voorzitter was bedoeld als instemmingsverzoek in verband met de termijnoverschrijding. Als dit al het geval was geweest, dan ontkennen verzoekers dat ze daarmee akkoord zijn gegaan. Van instemming is in ieder geval niet gebleken in het hoorzittingsverslag.

13. Nu er sprake was van overschrijding van de maximaal toegestane termijn en de korpsbeheerder verzoekers in verband daarmee niet om hun instemming had verzocht, concludeert de Nationale ombudsman dat er is gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten aanzien van de brief van 28 oktober 2004

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat hun brief van 28 oktober 2004 aan de klachtencommissie niet door de commissie aan het klachtdossier was toegevoegd. In die brief hadden verzoekers de klachtencommissie geschreven dat hun brief van 20 september 2004 aan politieambtenaar M., waarin zij verzochten om formele behandeling van hun klacht, zich niet bij de door de commissie voor de hoorzitting toegestuurde stukken bevond.
2. De voorzitter van de klachtencommissie berichtte de Nationale ombudsman op 28 september 2005 dat de klachtencommissie de klacht ongegrond heeft verklaard omdat de brief wel onderdeel uitmaakte van het klachtdossier en dat de brief ook onder s. in haar advies staat vermeld bij de opsomming van de stukken die de commissie bij haar onderzoek had betrokken.
3. Verzoekers reageerden hier op 30 oktober 2005 op door aan te geven dat met de onder s. omschreven brief werd bedoeld op de brief van 13 september 2004 en niet die van 28 oktober 2004.

Beoordeling

4. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken, waaronder onder meer moet worden verstaan dat stukken bestemd voor een bepaalde zaak, ook in het betreffende dossier worden gevoegd.
5. De klachtencommissie verwees in dit verband naar de opsomming onder s. van de stukken die de klachtencommissie bij de zaak had betrokken. Onder s. staat een (ongedateerde; N.o.) brief van de intermediair aan de klachtencoördinator vermeld, waarin de klachtencoördinator wordt verzocht de klacht niet door een bepaalde ambtenaar te laten afdoen. Verzoekers merkten hierover op dat met de omschrijving onder s. op een andere brief wordt bedoeld.
6. De Nationale ombudsman ziet niet in hoe de klachtencommissie tot de conclusie heeft kunnen komen dat er onder s. wordt verwezen naar de brief van 28 oktober 2004, nu de aldaar gegeven omschrijving van de brief daarmee niet overeenkomt. Inderdaad lijkt die omschrijving te slaan op de brief van 13 september 2004. De brief van 28 oktober 2004 is ook niet op een andere plaats terug te vinden in de opsomming van de stukken die de klachtencommissie bij haar onderzoek heeft betrokken. Hiermee is voor de Nationale ombudsman vast komen te staan dat de commissie de brief in ieder geval kennelijk niet bij haar onderzoek heeft betrokken. Omdat de commissie niet heeft aangegeven dat de brief anderszins deel uit maakte van haar klachtdossier, gaat de Nationale ombudsman er van uit dat de brief daaraan niet was toegevoegd. De Nationale ombudsman is van mening dat dit wel had behoren te gebeuren, gelet op het feit dat die brief betrekking had op de klacht.

Door dat na te laten heeft de klachtencommissie gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman merkt hierbij wel op dat de inhoud van de brief van verzoekers van 28 oktober 2004 onjuist was (zie hetgeen hiervoor, onder III is overwogen). Verzoekers zijn derhalve op geen enkele manier benadeeld door het feit dat de klachtencommissie deze brief niet bij haar oordeelsvorming heeft betrokken.

Ten aanzien van de reductie van de klachten

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat de klachtencommissie hun klachten heeft gereduceerd tot twee klachten, terwijl verzoekers hebben aangegeven te willen vasthouden aan vijf klachten.

2. Op 28 september 2005 liet de voorzitter van de klachtencommissie weten dat hij het als de taak van de klachtencommissie ziet om uitgebreide klachten zoveel mogelijk te reduceren tot de essentie ervan, hetgeen in dit geval heeft geresulteerd in twee klachten, waar alle overige klachten toe te herleiden zijn. Voorts merkte de voorzitter op dat de klachtencommissie in haar advies heeft gepoogd verzoekers mee te geven om via een andere weg een oplossing te zoeken voor hun werkelijke probleem, het probleem met hun burens, maar dat dit helaas niet lijkt te zijn gelukt.

3. Verzoekers merkten hierover in hun reactie van 30 oktober 2005 op dat het de klachtencommissie naar hun mening vrij staat om klachten te reduceren tot de essentie, maar dat de commissie de essentie bij de behandeling van hun klachten heeft gemist. De kern van hun klachten betrof volgens verzoeker namelijk dat de politie geen actie heeft ondernomen naar aanleiding van de meldingen van verzoekers van het door hun burens gepleegde strafbare feit van burengerucht (zie Achtergrond, onder 1.).

Beoordeling

4. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Het motiveringsvereiste neemt niet weg dat een bestuursorgaan klachten al dan niet met de instemming van de klager mag samenvoegen teneinde ze af te handelen, mits daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan een inhoudelijk juiste en volledige motivering.

5. Verzoekers klacht bestond oorspronkelijk uit zes onderdelen: het niet opnemen van de aangifte van verzoekers van burengerucht (1) (zie Achtergrond, onder 1.), het verstrekken van onjuiste informatie over het doen van aangifte (2), het onprofessioneel handelen van

de politie door niet op te treden waar nodig (3), het niet-nakomen van beloften en toezeggingen (4), willekeurig en inconsequent politieoptreden (5), het politie onwaardig gedrag van politieambtenaar La. (6).

Uit het verslag van de hoorzitting blijkt dat verzoekers tijdens de zitting herhaaldelijk was gevraagd waar het hun nu eigenlijk om te doen was. Voorts bleek daaruit dat verzoekers tijdens de hoorzitting hadden aangegeven dat het zesde klachtonderdeel kon vervallen en dat zij de overige onderdelen wilden handhaven. In haar advies schreef de klachtencommissie dat de samenvoeging van de klachten in overleg met verzoekers was gebeurd, hetgeen verzoekers ontkenden. De voorzitter gaf in reactie op de klacht aan dat hij het als taak van de commissie zag om klachten te reduceren tot de essentie ervan, hetgeen in dit geval neerkwam op de klachtonderdelen dat de politie geen aangifte wenste op te nemen en dat de politie eenzijdig had opgetreden bij de behandeling van de meldingen. Verzoekers stelden daar tegenover dat dit op zich geen verkeerd streven is, maar dat de essentie van de klacht in hun geval was gemist.

6. Voor de Nationale ombudsman is vast komen te staan dat het terugbrengen van de vijf overgebleven klachtonderdelen tot twee, niet de goedkeuring van verzoekers had nu verzoekers dit stellen (dat het niet de goedkeuring had) en het advies van de klachtencommissie en het verslag van de hoorzitting op dit punt tegenstrijdig zijn. Dat neemt echter niet weg dat een bestuursorgaan zich niet volledig hoeft te laten leiden door de klachten zoals hem die zijn aangereikt. Het staat het bestuursorgaan in beginsel vrij om na te gaan waar het de klager eigenlijk om te doen is en om de afhandeling van de klachten en de motivering daarvan, daarop af te stemmen.

Gelet op hetgeen verzoekers zowel in hun brieven als tijdens de hoorzitting naar voren brachten, is de Nationale ombudsman van mening dat de klachtencommissie met de klachten over het niet opnemen van aangifte en het eenzijdig politieoptreden de kern van de klachten van verzoeker heeft geraakt, nu alle klachtonderdelen hierop zijn terug te voeren. Nu de klachtencommissie de twee overgebleven onderdelen, waarop alle klachtonderdelen zijn terug te brengen, gemotiveerd heeft afgehandeld, is er geen

sprake geweest van schending van het motiveringsvereiste door de klachtencommissie bij het adviseren over de klacht van verzoekers.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Slotbeschouwing

Het hele dossier en het rapport dat daaruit resulteert overziende is de Nationale ombudsman weinig gelukkig gestemd. Het dossier laat zien dat er sprake is van een lang slepend ongenoegen tussen verzoekers en hun burens. Gepoogd is om de politie ingezet te krijgen om het gedrag van de burens te corrigeren. Zonder duidelijke aanknopingspunten

vormt dat voor de politie geen eenvoudige kwestie. De politie heeft op verstandige wijze bemiddelend gehandeld en aangestuurd op een meer gestructureerde bemiddeling. Dit initiatief is echter gestrand in de mening van verzoekers dat de politie maar eerst moest optreden. De toetsing heeft uitgewezen dat de politie correct en professioneel heeft gehandeld.

Uiteindelijk is de aandacht bij de klachtbehandeling verschoven naar de klachtbehandeling op zichzelf en toegegeven moet worden dat de politie bij de klachtbehandeling een paar steekjes heeft laten vallen. Al met al een grote hoeveelheid correspondentie en geschrijf, zonder dat dit wezenlijk heeft bijgedragen tot oplossing of verheldering van een probleem.

Naar het oordeel van de Nationale ombudsman vormt de kern van deze zaak dat bij ongenoegen tussen burens zoals hieraan de orde, het de primaire verantwoordelijkheid van die burens is om er samen al dan niet met gebruikmaking van een bemiddelaar uit te komen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Drenthe, is
gegrond ten aanzien van:

de klachtafhandelingstermijn, wegens schending van het vereiste van voortvarendheid;

het niet sturen van verdagingsberichten, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatievoorziening;

niet gegrond ten aanzien van:

het eenzijdig optreden;

het aanspreken van de burens;

het niet in het klachtdossier voegen van de brief van 20 september 2004.

De klacht over de onderzochte gedraging van de Klachtencommissie politie Drenthe, is
gegrond ten aanzien van:

het niet in het klachtdossier voegen van de brief van 28 oktober 2004, wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;

niet gegrond ten aanzien van:

het reduceren van de klachten tegen de wil van verzoekers.

Onderzoek

Op 10 januari 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw X en de heer Y te Z, ingediend door de heer X. te V, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Drenthe en de klachtencommissie politie Drenthe. Naar deze gedragingen, waarbij de gedraging van het regionale politiekorps Drenthe wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Drenthe (de burgemeester van Assen), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de Klachtencommissie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. In verband met haar verantwoordelijkheid voor de opsporing van strafbare feiten werd ook de hoofdofficier van justitie te Assen over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar haar oordeel reden was. De hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Politieambtenaar M. berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van verzoekers gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen en/of aan te vullen. De overige betrokkenen gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 10 januari 2005.

Telefoonnotitie van 17 juni 2005.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 1 juli 2005.

Reactie op opening van de korpsbeheerder van 4 augustus 2005.

Reactie op opening van de voorzitter van de klachtencommissie van 28 september 2005.

Reactie van verzoekers van 30 oktober 2005.

Verklaring van de betrokken politieambtenaar M. van 17 december 2005.

Verklaring van de betrokken politieambtenaar He. van 19 december 2005.

Reactie van verzoekers van 13 januari 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafrecht (Sr) (burengerucht)

Artikel 431

"Met geldboete van de eerste categorie wordt gestraft hij die rumoer of burengerucht verwekt waardoor de nachtrust kan worden verstoord."

2. Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Artikel 9:11

"1. Het bestuursorgaan handelt de klacht af binnen zes weken, of - indien afdeling 9.3 (*aanvullende bepalingen voor een klachtadviesprocedure; N.o.*) van toepassing is - binnen tien weken na ontvangst van het klaagschrift.

2. Het bestuursorgaan kan de afhandeling voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de klager en aan degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft."

Politiewet (Polw)

Artikel 66

"In afwijking van artikel 9:11, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt de klacht afgehandeld binnen tien weken of, indien een commissie als bedoeld in artikel 61, tweede lid, onder a, is belast met de behandeling van en advisering over de klacht, binnen veertien weken na de ontvangst van het klaagschrift."

3. Klachtenregeling politie Drenthe

Artikel 12

"Termijnen van afdoening

1. De korpsbeheerder handelt de klacht binnen tien weken na ontvangst van het klaagschrift af.

2. De korpsbeheerder kan de afhandeling voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan klager en aan degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft."